

NOTAT

Resumé og kommentarer til hørings svar vedrørende forslag til L 237 om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge

juni 2021

J.nr. 2021-3593

YPC
UKH

1. Indledning

Et udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. og lov om sygedagpenge (Dagpengeret til selvstændige erhvervsdrivende uden forudgående medlemskab af en arbejdsløshedskasse, midlertidigt ophør af selvstændig virksomhed og forlængelse af den midlertidige periode med ret til sygedagpenge for lønmodtagere, der er i øget risiko ved smitte med covid-19, og for lønmodtagere, der er pårørende til personer, der er i øget risiko ved smitte med covid-19) har været sendt i ekstern høring i perioden fra den 27. maj – 3. juni 2021.

Der er modtaget hørings svar fra:

Fagbevægelses Hovedorganisation (FH), Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Danske A-kasser (DAK), Lederne, Finanssektorens Arbejdsgiverforening (FA), Arbejdsløsheds-kassen ASE (ASE) og Danske Filminstruktører.

De modtagne hørings svar vedlægges.

Nedenfor gennemgås de indkomne hørings svar.

Følgende har ikke haft bemærkninger til lovforslaget:

Ankestyrelsen, Centralorganisationernes Fællesudvalg, Den Uvildige Konsulentordning på Handicapområdet (DUKH), Erhvervsstyrelsen, Kommunernes Landsforening (KL), Institut for Menneskerettigheder og Rigsrevisionen.

2. Overordnede og politiske bemærkninger

FH anerkender at give ikke-forsikrede adgang til dagpengesystemet i juli måned, såfremt de har modtaget kompensation inden for de sidste 3 måneder inden kompensationsordningerne udløber 30. juni.

FA ser positivt på, at hjælpeordningerne i forhold til arbejdsløshedsforsikring og sygedagpenge, der understøtter de udfordringer, som covid-19 medfører, forlænges efter de konkrete behov.

Lederne kan støtte lovforslaget, og finder det bl.a. positivt, at ikke-forsikrede selvstændige, som er eller var på en midlertidig kompensationsordning inden for seneste tre måneder inden disses udløb, får mulighed for at indmelde sig i arbejdsløsheds-kassen i juli 2021 og få ret til dagpenge.

Danske Filminstruktører ser positivt på forslaget, om at give ikke-forsikrede lempeligere adgang til dagpengesystemet i juli måned 2021, såfremt de har modtaget kompensation inden for de sidste 3 måneder, inden kompensationsordningerne udløber 30. juni 2021.

DA mener, at forlængelsen af den midlertidige ret til sygedagpenge for sårbare og deres pårørende frem til 31. august 2021 er positiv, da udrulningen af vaccinerne er forsinket i forhold til den oprindelige plan.

DA er uforstående overfor, at der ikke sker en forlængelse af § 43a (selvstændige) og § 53b, der giver adgang til sygedagpenge fra 1. sygedag ved smitte med covid-19 eller ved isolation/hjemmeophold efter myndighedsanbefaling.

DA mener, at i lyset af den forsinkede vaccineplan og de fortsatte nedlukninger, må det forventes, at der vil være behov for en forlængelse i hvert fald frem til den 31. august 2021.

Kommentar:

Lovforslaget udmønter den politiske aftale af 19. maj 2021 om en sommer- og erhvervspakke samt udfasning af hjælpepakker.

Det fremgår af aftalen, at regeringen og aftalepartierne er enige om, at de generelle hjælpepakker ophører pr. 1. juli 2021, og om at følge ekspertgruppens anbefalinger om at erstatte de generelle kompensationsordninger med nye, tilpassede ordninger, som er særligt fokuserede på udsatte virksomheder. Regeringen og aftalepartierne er endvidere enige om, at særordninger på bl.a. Beskæftigelsesministeriets område i udgangspunktet afskaffes.

Endvidere fremgår, at aftalepartierne er enige om at forlænge ordningen med ret til sygedagpenge for lønmodtagere i øget risiko ved smitte med covid-19 og for lønmodtagere, der er pårørende til personer i øget risiko til 31. august 2021.

En forlængelse af ordningerne i §§ 43 a og 53 b i sygedagpengeloven indgår ikke i den politiske aftale, og indgår derfor heller ikke i lovforslaget.

3. Konkrete bemærkninger til lovforslaget

3.1. Bemærkninger ift. dagpengeret til selvstændige erhvervsdrivende uden forudgående medlemskab af en a-kasse og midlertidigt ophør af selvstændig virksomhed

FH og Danske Filminstruktører forudsætter, at man ikke nødvendigvis skal have modtaget kompensation i alle 3 måneder.

Kommentar:

Det er ikke et krav, at man skal have modtaget kompensation i alle 3 måneder for at blive omfattet af bestemmelserne om § 53, stk. 26, om tildeling af medlemskab og adgang til dagpenge.

DAK redegør for lovforslagets indhold og giver udtryk for, at den udmøntede model bryder med de gældende principper for opfyldelse af indkomst- og beskæftigelseskravet samt beregning af dagpengesatsen. Der peges på, at lovforslaget introducerer en ny, fast optjenings- og beregningsperiode, der omfatter indkomståret 2019 og 2020, uanset hvornår personen melder sig ledig.

Der skal selvfølgelig tages højde for, at indkomst fra ikke-medlemsperioder skal kunne medregnes til optjeningen af dagpengeretten og beregningen af en sats. Men dette kan ske på en nemmere måde end den foreslåede, der desuden er i tråd med de gældende principper i dagpengesystemet.

Der peges på en løsningsmodel som betyder persongruppen vil kunne optjene ret til dagpenge på baggrund af indkomst, der er indberettet i optjeningsperioden fra 15. juli 2018 til 14. juli 2021, og/eller fra drift af selvstændig virksomhed i samme periode.

Tilsvarende vil gælde i forhold til satsberegningen.

DAK peger på, at der ved lov nr. 877 af 12. maj 2021 blev indført en mulighed for, at et medlem kan vælge at forlænge beregningsperioden på 24 måneder med 12 måneder, hvis der i beregningsperioden forekommer indkomst fra selvstændig virksomhed efter § 48, stk. 1, nr. 3, for indkomståret 2020 eller hvis den selvstændige erhvervsdrivende kommer ud med et underskud for indkomståret 2020.

Kommentar:

Det fremgår bl.a. af rammeaftale om en sommer- og erhvervs pakke samt udfasning af hjælpepakker af 19. maj 2021, at for selvstændige vil seneste regnskabsår (2019) kunne medtages til opfyldelse af beskæftigelseskravet og perioden for beregningen af dagpengesatsen, idet de ellers ikke vil have indkomst fra virksomheden i 12 måneder. På tilsvarende vis vil indkomst fra 2019 kunne medtages til opfyldelse af beskæftigelseskravet for den resterende gruppe af personer omfattet af kompensationsordningerne.

Dette udmøntes i lovforslaget.

Konsekvensen af forslaget fra DAK vil være, at der gives adgang til en længere periode uden medlemskab, som vil kunne medregnes til opgørelsen af indkomst- eller beskæftigelseskravet – 2. halvår af 2018-årsopgørelsen.

Dette er ikke hensigten med rammeaftalen.

Det bemærkes, at uanset valg af model vil resultatet være, at årsopgørelsen for 2019 vil kunne anvendes i forhold til opgørelsen af indkomst- eller beskæftigelseskravet. I forhold til beregning af dagpengesatsen vil DAKs model kun give adgang til indtægt fra 2. halvår af 2019.

I forhold til det vedrørende lov nr. 877 af 12. maj 2021 anførte om mulighed for, at et medlem kan vælge at forlænge beregningsperioden på 24 måneder med 12 måneder, hvis der i beregningsperioden forekommer indkomst fra selvstændig virksomhed

efter § 48, stk. 1, nr. 3, for indkomståret 2020, bemærkes, at den i nærværende lovforslag foreslåede ændring betragtes som en særlig udvidelse af opgørelsen af op-tjeningsperioden for ret til dagpenge og beregningsperioden for personer, som tidligere har modtaget støtte efter Erhvervsministeriets og Kulturministeriets støtteordninger som følge af covid-19 (lex specialis).

ASE mener, at det er uklart hvad der er gældende i forhold til den gruppe, der allerede har et års medlemskab i forhold til medregning af indkomst uden for en medlemsperiode, jf. forslaget til § 53, stk. 26, 3. pkt. og henvisningen heri til stk. 23, som igen henviser til stk. 22. Det fremgår heraf ”...den del af det seneste overskud af selvstændig virksomhed erhvervet uden for en medlemsperiode medregnes ved opgørelse af indkomstkravet i stk. 2 og beskæftigelseskravet i stk. 8 for medlemmer omfattet af stk. 20 og 21.”.

Denne henvisning skaber efter ASEs mening uklarhed om, hvad der reelt er gældende for den gruppe, der har mere end et års medlemskab af en a-kasse.

Kommentar:

Det følger af forslaget i 53, stk. 26, 3. pkt., at den ekstraordinære ret til dagpenge ikke kun kommer til at omfatte personer, som slet ikke er medlem af en arbejdsløshedskasse, men at muligheden også vil omfatte personer, som allerede er medlem af en arbejdsløshedskasse – henvisningen til stk. 23.

Denne henvisning er udelukkende relevant i forhold til at identificere en målgruppe, som skal kunne være omfattet af forslaget til § 53, stk. 26.

Den i stk. 23 nævnte henvisning til stk. 22 har ikke nogen selvstændig betydning. Det skyldes, at det følger af stk. 26, 4. pkt., at overskud af selvstændig virksomhed for indkomstårene 2019 og 2020 kan medregnes ift. opgørelsen af retten til dagpenge og beregning af dagpengesatsen. Denne bestemmelse er således lex specialis i forhold til bestemmelsen i stk. 22, som der i forslaget til stk. 26 netop heller ikke er henvist til.